

Redacțiunea. Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
scrierilor înstrăinate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSTRATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ar-
mătoarea Birourii de anulului:
In Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalk, Rudolf Moss, A. Oppelski
Nachfolger; Anton Oppauk, J.
Dumecor. In Budapesta: A. V.
Goldberger, Kokan Bernas. In
București: Agenția Havaș, Suc-
cursale de Roumanie; in Ham-
burg: Karoly & Laubmann.
Prețul inserțiunilor: o seriă
garmond pe o coloană 8 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
seriă 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în da-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate oficiole
postale din țară și din afară
și la d. colector.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușii în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un esemplar 6 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 165.

Brașov, Sâmbătă, 27 Iulie (8 August)

1896.

„Înțelegerea între națiuni”.

Un colaborator al „Buda-
pester Tagblatt”, Dr. Julius Rimler,
despre al căruia slavofilism s'a vor-
bit odată ca de o aparițiune cu tot
tul exotică între Maghiari, a avut
de curând o convorbire cu distin-
sul politic și bărbat de stat boem
Dr. Rieger.

Rimler a vizitat anume pe Dr.
Rieger pentru a-i pune cestiunea,
decă nu ar fi bine și la loc, ca pen-
tru întărirea raporturilor amicale în-
tre Cehi și Maghiari să se folosească
oasiunea, ce-o oferă expoziția mile-
nară și să se arangeze din partea
diferitelor corporațiuni cehice o vi-
sită în masă a acestei expozițiuni.

Dr. Rieger dăce în enunțațiune
sa, ca răspuns la întrebarea, ce
i s'a adresat, că densus a fost acela,
care pe timpul lui Schmerling a luat
în apărare dreptul public al Ungariei.

Intr'adevăr, Dr. Rieger atunci,
ca și mai târziu, a fost unul dintre
acea, cari mereu au stăruit pentru
înțelegerea între Cehi și Maghiari.
Dér, dăce el, dintre toți Maghiarii
n'a aflat, decă numai pe Deak, care
să recunoască, că este de lipsă o
procedere în unire a ambelor po-
pore. Acesta înainte de ce s'a ivit
cu dualismul politica lui Andrassy.
De aci încolo Ungurii au lucrat în
contra postulatelor națiunii cehice.
Mai târziu a încercat Rieger să se
înțeleagă cu Tisza, dér n'a fost cu
putință.

De-un deosebit interes este însă
acea parte a declarațiunii lui Rieger,
in care, înălțându-se peste interesele
mici ale momentului în sfera cuge-
tării mai ridicate de om de stat,
se ocupă de raporturile Maghiarilor
cu celelalte națiuni ale monarhiei
și de cestiunea înțelegerei națiunilor
pe baza respectării reciproce a drepturi-
lor lor. De aceea lăsam să urmeze
aici această parte din cuvânt în cu-
vânt.

Dr. Rieger dăce:

„Tótă cinstea nobililor d-tale in-
tențiunii, de-a suleva din nou ces-

tiunea unei înțelegeri între Maghiari
și Boemi, dér mă tem, că cu aceste
intențiuni ești isolat în mijlocul
conștiințelor d-tale. Spune-mi, decă
și numai un Ungur dela Deak în-
côce s'a pronunțat pentru respecta-
rea dreptului corônei boeme? Și cu
cât dispreț vorbește organul cercu-
rilor stăpânitoare din Ungaria despre
idea desperată, de-a lua ca basă a
unei acțiuni politice invecchitele rē-
mășițe ale unui drept public boem?
Fôia „liberală” nu vede, că această
vechime trăesece foarte puternic în
șese milioane de capete, că pôte ușor
să trăescă mai mult decă batjocu-
ritorii ei și în fine pôte să devină
invingătoare!”

„D-ta deplângi șovinismul Ma-
ghiarilor și nedreptatea, ce se face
Slavilor și de și de mulți ani în-
côce; d-ta vești, că această politica
șovinistă și-a făcut dușmanii pe toți
vecinii slavii și românii. Avut'a însă
măcar numai unul dintre lăudații
bărbați de stat ai Ungariei curagiul,
de a-și ridica vocea contra tuturor
acestor nedreptăți (cumpărarea co-
piilor, Kisdedovurile reuniunii de
cultură, răpirea fondului gimnasial
slovac etc.)?”

„Un bărbat tare pôte câte-odată
în focul luptei, fiind în mod pătimaș
iritat, să facă o nedreptate ve-
cinului său, și așa pôte să facă și
un popor. Dér este ôre vrednic de-un
popor cavaleresc, de-a stabili o lege
asupra drepturilor naționalităților,
apoi de-a vătămă această lege timp de
30 de ani necurmat cu intențiune în
modul cel mai flagrant și, pe lângă
tôte acestea, a se provoca încă fari-
seesce înaintea streinătății la dreptele
dispozițiuni ale legii astfel batjo-
curite?”

„Una dintre calitățile cele mai
însemnate ale rasei maghiare este,
ne'ndoios, talentul ei, de a-și câștiga
simpatiile acelora, cu cari are să co-
munică — și acesta nu numai întru cât
privesce pe temei — și după aceea
un special talent pentru politica prac-
tică. Omului îi vine să se indoescă
în acest talent, decă vede, cum în

timpul mai nou simpatia tuturor ve-
cinilor își întorce față dela Unguri
și trebuie să se întrebe, decă este o
politica înțeleptă aceea, care nutre-
scă ura propriilor fii ai țerei și nu asig-
ură un viitor liniștit, fericit? E și
întrebare, decă opiniunea publică a
Europei culte — care de sigur nu
este fără preț — va lăsa să fiă pen-
tru durată amăgită printr'o țiaris-
tică angajată, fiă prin bani, fiă prin
favoruri. Deja se pronunță chiar și
în țiaristica germană voci foarte în-
grijitoare cu tôte că tocmai acesta este
cea mai mult influențată de cătră presa
din Viena și Budapesta, și cu tôte că
tocmai acesta are mai puțin privilegiu
de-a se jălui despre asuprirea Ger-
manilor, mai ales că și alianța ger-
mană este parte constitutivă din po-
litica maghiară.”

„Fără indoelă, că presa liberală
germană în Viena și Budapesta, pe
lângă marele talent, cu care este
condusă, a adus mari servicii cauzei
Maghiarilor. Dér ôre tonul propriu
ei, mușcător, batjocuritor, care va-
tămă, dér nicidcum nu convinge
și nu învinge, ér mai puțin încă face
amabilă cauza, căreia îi servește, este
acest ton și spirit o emanațiune a
rasei maghiare, căreia așa de mult îi
place a fi numită cavalerescă? Și
decă nu este așa, atunci ôre ginte
maghiară, care lasă a fi reprezentată
prin aceste trupe simbriașe, să nu
fiă ôre responsabilă pentru activita-
tea acelei țiaristice?”

„Da, aceste stări în adevăr nu
sunt îmbucurătoare și nu ne dau nici
o speranță. Cum să mai sperăm noi
serios într'o apropiată și succasă
înțelegere a națiunilor pe baza res-
pectării reciproce a drepturilor, când
rațele de serioșitate și de bună-
voință pentru această cauză sunt așa
de slabe? Aici, în adevăr, par a fi
la loc cuvintele: „Solia o aud, dér
imî lipsește credința!”

După tristește experiențe, ce le-am
făcut, nu mă pot emancipa de tot
de indoela: că ôre poporele sunt în
genere capabile, de-a fi drepte unele

față cu altele din propriul impuls,
orî că sunt drepte numai, când n'au
puterea, de a-și validata pofta de
domnire, desprețind dreptul. Cei
drecht, poporele, cari se bucură de-o
cultură mai înaltă, în această lucrare
a lor de nedreptățire vor fi indem-
nate la moderațiune prin rușine și
prin conștiința de sine și de datoria
lor mai sensibilă; dér chiar și Ger-
manii culti n'au culcat pe Polonii
din Posen tocmai pe perinî moi;
numai fasonul este altul. Ar fi, de
sigur, o aparițiune îmbucurătoare
pentru orî-ce amic al umanității și
al libertății poporelor, decă un Ma-
ghiar distins ar cuteza a sbiciul în
dietă escesele șovinismului, pe cari
d-ta le deplângi sincer, și a pro-
pune o remediare. Durere însă, a-
câsta nu s'a întemplat până acuma
și nici nu este curând de așteptat.
Față cu acestea, dorințele d-tale. pe
cari le împărtășesc și eu, rămân nu-
mai nisce pie dorințe.”

In fine distinsul politic ceh vor-
besce de puternica dezvoltare cultu-
rală a poporului cehic și dăce, că
problema lui pentru acuma este
înaintea de tôte de-a se întări în
privința culturală și materială, aș-
teptând liniștit momentul, când își
va pute validata cu succes pute-
rea sa.

La propunerea de-a visita expo-
ziția milenară, răspunsul Rieger, că
o astfel de vizită nu i se pare, că
ar pute să aibă vre-un efect mai de
Dômne ajută, afară decă din partea
maghiară vizitarea expoziției ar fi
considerată ca măsurător pentru bună-
voința și stima vecinilor; așa înțel-
să însă chiar și nereușita expoziției ar
pute să aibă un efect și o valôre
însemnată ca un fel de discite justi-
tiam moniti, ér ca mijloc de înțele-
gere, încheiă Rieger, expozițiunea
milenară și vizitarea ei abia ar pute
să servescă, decă nu ar întreveni
alte fapte independente de ea.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Un peșitor curajos.

De când Aslang deveni fată mare,
nu mai era pace în Husaby. Tinerii cei
mai voinici și mai frumoși se păruiau în
tôte nopțile în sat. Mai rău era în nôptea
de Sâmbătă: atunci însă tatăl, bătrânul
Kund, nu se culca nior-odată, fără să rē-
mână îmbrăcat cu pantalonii și fără să fi
așezat o măciucă tare lângă pat. „Decă
am o fată frumoasă voiă scî o și păzesc”
dăcea Kund.

Thore Nesset era numai fiu de om
sărman, și totuși erau ômeni, cari dăceau,
că mai des el ar umbra după ficia bogăta-
nului din Husaby. Acesta însă nu-i plăcea
lui Kund; el dăcea, că nu e adevărat, că
el cel puțin nu l-ar fi vădut nior-odată pe
acolo. Ômenii însă totuși vorbeau între ei,
că decă ar fi căutat prin pod, unde Aslang
avea de atâtea ori de lucru, l'ar fi găsit
pe Thore.

Sosi și primăvara și Aslang se duse
cu turma la pășune pe deal. Și când ziua
strălucia în splendoră sa, stânca se ridica
rece din fjord, clopotele vitelor rēsunau,
cânele lătra și Aslang cânta și sufla în bu-
cium; flacăii cari treceau prin apropiere și
vedeau acest tablou, căpătau dureri de
inimă, și în prima seră de Sâmbătă, unul
după oelalalt se suiau pe deal. Dér mai
de grabă ajungeau jos, decă sus; ocol sus
stetea un voinic și păzia, și primia pe fi-
care, care se suia, și-l învîrtea, încât în
vieța sa intrăgă nu mai uita cuvintele, cari
însoțiau această învîrtitură: „Vino numai
încă-odată și vei căpăta și mai mult!”

Pe cât soiau flacăii din sat, numai
unul era în tot satul, care avea așa pumnii,
și acesta era Thore Nesset. Și tôte fiecele
bogătaunilor dăceau, că totuși Aslang pre-
fere înaintea tuturor pe un fiu de om
sărman.

Kund, așdind de acesta, dăce decă
n'ar fi nimeni, care să-l pôtă înfrina, o va
face el. Kund, firesce, începea deja a im-

bătrâni, dér deși avea mai bine de 60 de
ani, nn arare-ori, când nu aveau acasă de
lucru, și măsura puterile cu fiul său cel
mai mare.

La deal ducea o singură potecă și
anume prin grădina lui Kund. In sera de
Sâmbătă, când Thore voia să se sue în
deal și se furisă încet prin grădina, tiptil,
când ajunsese deja aproape până la gard
— îi sare de odată un flacău înainte.

— „Ce vrei dela mine?” dăce Thore
și-l lovi puternic în față.

— „O vei afla dela mine!” dăce al-
tul la spatele lui, dându-i o lovitură în
ceafă. Acesta era fratele.

— „Aoi e al treilea”, dăce Kund și
se apucă și el de Thore.

Thore era voinic. Era și isteț și sprin-
ten și lovia în stânga și în dreapta; se în-
vîrtea și se pleca. Se pleca și se ridica
erăși, dér în fine fû învins.

Mai târziu totuși Kund dăce:

— „Cu un flacău mai voinic, încă nu
m'am părut.”

Și continuă cu păruiala până curse
sânge.

— „Stați!” dăce atunci Kund și soapă
vorba: „Decă Sâmbăta viitoare te vei pute
sui pe deal în coliba lui Kund și a fioiorii-
lor săi, fata va fi a ta.”

Thore se tiri cu greu până acasă și
ajungând acolo se puse numai decă în
pat. Multe se vorbeau despre păruiala lui,
dér toți dăceau: „Ce căuta acolo?” Numai
un singur suflet trăia, care nu dăcea acăsta,
și anume Aslang. Ea îl așteptase în aceea
seră, dér așdind de cele întemplate între
el și tatal ei, începă să plângă și dăce:

— „Decă nu-l căpăt pe Thore, nu
voiă mai avé și bună.”

Thore rămase tôte Dumineca în pat
și Luni simți, că încă tot nu se pôte scula.
Sosi Marția și era o și foarte frumoasă;
nôptea plouase; dealurile erau așa de verzi,
ferestra stătea deschisă. mirosul florilor pă-
trundea în odaie, clopotele sunau de pe
deal și ocol sus cânta oine-va... dău, decă
nu ar fi fost mamă-sa în odaie, ar fi plâns.

La cestiunea „desculpării“ Caransebeșenilor.

II.

În nr. 148 al fôiei nôtre, în introducerea, asupra căreia se plânge d-l Iuon Ionașiu, am ȃis între altele:

La observările, ce numai cu mare durere ne-am văcut siliți a-le face, în fața destrăbălării ce-o vedem, că s'arată de un timp încoace la Caransebeș în cele naționale vine acuma d-l Ilie Curescu, — care, pôte că cetind cele scrise de noi, și-a adus aminte de îndatoririle enorme, ce le-a luat asupra-și primind moștenirea generalului Traian Doda — și ne trimite o întempi-nare, ce o dăm publicității pentru ca să se vadă, că cu dragă inimă sprijinim ori ce încercare de desculpări într'o cestiune atât de gravă națională.

D-l Iuon Ionașiu vine acuma și protesteză formal în contra suposițiunii nôtre, că d-nul Curescu s'ar considera ca urmaș al generalului Doda. Ca să ștergă și umbra presupunerii, că d-nul Curescu ar vré să între în urmele generalului Doda, d-nul Ionașiu ne spune, că actualul președinte al comunității de avere n'a aspirat și nu aspiră la rolul de conducător politic, ba că densusul nici n'a primit de bună voie să fiă președinte al amintitei comunități, ci a fost quasi constrâns la acesta de cei „competenți în cauză“. Cu o naivitate uimitoare ne deslășură apoi d-l Ionașiu, că comunitatea de avere nu este o instituțiune politică și că comitetul, ei presidat de d-l Ilie Curescu, n'are să facă politică în cauzele comunității de avere.

Dér, cine, pentru Dumneșeu, a pretins, ca comunitatea de avere să facă politică și să nu-și vadă de trebile ei administraționale? Nici pomenire n'a fost de problemele comunității de avere în tot ce-am scris noi privitor la cazul dela Meedica și nici prin gând nu ni-a trecut a face responsabil pentru cele întâmplate și întrelăstate pe d-l Ilie Curescu, fiindcă este președinte, cu voiă ori fără de voiă, al comunității de avere a foștilor grănițeri. Dēcă ni-am ridicat vocea frățescă pentru a arăta nemulțămirea nôtă cu modul cum este condus aȃi poporul grănițeresc dela Caransebeș, noi n'am avut și n'am putut avé în vedere, decât în genere pe toți frunțașii acestui popor, ca cetățeni independenți. Cu cât unul séu altul din acești frunțași ocupă o poziție mai influentă și mai onorifică în societatea românească, cu atât este și trebuie să fiă mai mare răspunderea sa față cu îndatoririle, ce le are, de-a se interesa și de-a lupta pentru binele poporului, pentru cauza nôtă comună și pentru onôrea steagului nostru național.

Dēcă prin urmare, d-l Ilie Curescu ca președinte al comunității de avere ocupă postul cel mai însemnat de încredere în mijlocul grănițerilor români, urméză de aici, nu că d-l Curescu are să facă politică ci că d-sa, pe lângă episcopul român din Caransebeș, are între frunțașii de aici prin această poziție a sa cea mai mare îndătorire morală față cu poporul. Acesta am voit noi s'o spunem când am vorbit de îndatoririle enorme, ce le-a luat asupra-și d-l Curescu, primind moștenirea generalului Doda, care cât a trăit a ocupat acel post de onôre, cel ocupă aȃi d-l Curescu.

Ce scop are dér, că d-l Ionașiu ne vorbește de „firmitatea de caracter“ a d-lui Curescu, apoi că „nu aspiră la rolul de conducător politic“, că a fost ales președinte al comunității de avere „în contra voinței sale“, și în fine că, ca atare n'are să facă politică și nu va face politică?

Vré să ne spună prin acesta d-l Ionașiu, că d-l Curescu nu se simte capabil, ori nu voește să pășescă în urmele generalului Doda? Departe de noi gândul, de-a imputa, cum ȃise d-l Ionașiu, d-lui Curescu, că nu șoie să poseze pe generalul Doda, séu chiar să-l întrecă. Acesta, cum am ȃis, aternă dela hărnicia omului și n'avem noi să decretăm de aici, dela ȃiar, întru cât are să semene d-l Curescu cu generalul Doda.

D-l Curescu nici nu ni-s'a adresat nouă ca președinte al comunității de avere, ci ca frunțaș din Caransebeș și ca membru al congregației comitatului Caraș-Severin, trimițându-ne întimpinarea amintită ca din partea inteligenței române de acolo.

Cum vine dér d-nul Ionașiu să ne însinue nouă, că am fi invinovați pe d-l Curescu, că nu vré să facă politică ca președinte al comunității de avere? De ce se lapedă așa de mult d-nii Ionașiu-Curescu și numai de presupunerea, că ar puté să calce în urmele generalului Doda?

Cu acesta întrebare, precum și cu fatala întrebare a atitudinii Caransebeșenilor față cu mileniul ni se va da ocaziune de a ne ocupa în special.

Visite, călătorii și întrevederi de monarhi.

Din incidentul călătoriei părechi regale române și a scurtei visite, ce o făcuse alaltăeri în Viena, „Fremdenblatt“, organul ministeriului de externe austriac, scrie următoarele:

Părechia regală română a petrecut numai scurt timp în Viena. Simpatiile, pe care le nutresc tot-deuna în Austro-Un-

garia față cu purtătorul corônei române și a prea veneratei sale soții sunt de-a să atribui atât sincerei aprecieri a virtuților de domitori ale părechi regale române cât și conșoanței comunității de interese politice dintre România și monarhia habsburgică; și raportul intim între ambele state vecine e întărit prin relațiunile prietenești, care lăgă ambele dinastii laolaltă. Astfel regele Carol și soția Sa astăȃi, ca totdeuna, când petrec între granițele Austro-Ungariei, află în țera nôtă primirea cea mai cordială.

„Pester Lloyd“ organ semi-oficios al guvernului maghiar, publică în numărul séu de astăȃi la loc de frunte un articol asupra visitei Monarhului nostru în România, din care articol estragem următoarele:

De când este cunoscut, că monarhul nostru, însoțit de ministrul de externe, conte Goluchowski, va face o vizită în decursul lunii Septemvire regelui Carol al României în Bucuresci; și că regele Carol, însoțit de șeful cabinetului, Sturdza, va lua parte la serbările deschiderii Porții de fer; presa internă și esternă deopotrivă discută neincetat relațiunile dintre România și Austro-Ungaria. Visita monarhului nostru în capitala română este cu atât mai surprințătoare, deôce Majestatea Sa deja de mai mulți ani încoace visita în residența Sa numai pe cel mai bun amic și aliat al séu, pe împăratul Germaniei. Cu ocaziunea acestor întrevederi nu va fi vorba numai despre dovedirea relațiunilor prietenești, ci și despre consfătuirea asupra situațiunii politice actuale și asupra măsurilor ce vor fi de luat în viitor.

Ce se ține de raporturile nôtre politice față cu România, caracterul prietenesc nu datéză numai din anul trecut, dela întrevedere monarhilor în Ischl, căci deja ministrul-președinte de odinioară Ioan Brătianu a pus basă la acest raport, ministeriul Catargiu-Carp i-a dat forme mai hotărâte și mai obligatoare, și în fine cabinetul Sturdza acceptă neschimbat(?) programul antecesoriilor séi.

Aci „P. Ll.“ amintesc despre atacurile neincetate ale Rusiei asupra statului român, cu tôte că acesta îi dase mână de ajutor la 1877. Spune apoi, că nemulțămirea și volnicia Rusiei a făcut, ca regele Carol și politicianii români, să se alăture la tripla alianță. Apoi continuă astfel:

Astăȃi România stă în privință politică, culturală și militară în frunte astatelor dunărene și balcane; nu este numai un puternic element al păcei și al ordinii în Sud-est, ci a devenit și un aliat prețios. care atât în zilele de pace, cât și în zilele de războiu va săi se stea la locul séu.

Privitor la călătoria Țarului și Țarinei Rusiei primesc, „Neues Wiener Tageblatt“, organ liberal-german, din Petersburg din loc competent următoarea împărtășire:

Planul pentru călătoria părechi imperiale rusești a fost schimbat deja de mai multe ori, și probabil că din considerațiuni politice, precum și din considerațiuni față cu starea sanitară a împăratului și împărătesei va mai suferi și de-acum înainte schimbări.

La început să hotărâse Țarul ca să lipsescă din Rusia lunile August și Septemvire, și adecă mai întâiu să viziteze pe bunioul séu în Copenhaga, apoi pe bunica Țarinei în Anglia, și să facă o vizită curții din Berlin. După aceste visite părechia imperială avea de gând să petrecă mai mult timp retrasă în castelul de vênat Wolfsgarten din Hessa, unde împărătesă petrecuse ca fată ȃile fôrte fericite. Împăratul voia cu atât mai tare să împlinescă dorința soției sale, cu cât și el însuși petrecuse un timp fôrte plăcut la curtea din Hessa.

Planul preșipt în mod ulterior, și mai ales călătoria Țarului și Țarinei la Viena, are fără îndoială o deosebită însemnatate politică.

CRONICA POLITICĂ.

— 26 Iulie.

În fața neincetărilor turburări din imperiul otoman, puterile europene s'au convins, că trebuie să începă o acțiune mai energică. Scirile mai nouă sosite din Constantinopol afirmă, că reprezentanții marilor puteri europene încep a se uni în ideia de-a pune insulă Creta sub blocadă. La început guvernul engles nu voia niciodcum să șoie de o astfel de premergere, acum însă se crede cu tôte siguranța, că în cazul unei blocări generale nu vor lipsi de-acolo nici panșeratele englese. E vorba că nu numai să se sufôce turburările, ci ca să se saneze din rădăcină nemulțămirile cauzate din vina miseriei administrative și a despotismului militar turcesc. Ne putem deci aștepta ca ȃilele viitoare să aducă o nouă întorsătură în politica Orientului.

Din Petersburg se depeșeză, că un Ucas imperial rusesc dispune o reorganizare administrativă și judiciară a teritoriului rusesc din jurul Mării negre. Întreg teritoriul acesta va forma o nouă provincie sub numirea: „Provincia Mării negre“.

„Gazete del Popolo“ din Roma afirmă ca sigur, că regele Menelik al Abissiniei a hotărât de-a pune pe picior liber pe soldații italieni, care se află în prinsôre la el, numai pe lângă mari sume de rescumpărare. Guvernul italian va plăti sumele aceste din împrumutul de 140 milioane, pe care l'a ridicat numai acum de ourând.

SCIRILE ȃILEI.

— 26 Iulie.

Festivitățile deschiderii Porților de fier. Ministrul de comerț ungar deja a statorit programul, după care vor decurge festivitățile deschiderii Porților de fier. Majestatea Sa va sosi la 26 Septemvire în

Soai Merourea și el încă tot ȃceea; Joia începă a se gândi, că ôre până Sâmbătă n'o să se potă scula? Vineria era în picior. Cugeta acum la vorbele ȃise de bătrânul Kund: „Dēcă Sâmbăta viitoare te vei putea sui pe deal în coliba lui Kund și a feciorilor séi, fata va fi a ta“. Se uita la casa lui Kund. „Nu voiă mai ajunge Crăciunul“, gâdea Thore.

Cum am spus deja, pe deal numai o singură potecă ducea; dér un flăcău voinic trebuia să-l șoie, chiar dēcă îi era închisă calea dréptă. Dēcă spre pildă ar încoujura pe apă acea limbă de pământ și s'ar apropia de deal, pôte era posibil să-l șoie, deși atât de pieșis era, că abia caprele îl puteau urca cu mare greutate.

*

Sosi Sâmbăta, și Thore plecă des de dimineața. Era o ȃi frumoasă; sôrele strălucă par'că natura invia. Sus în d-al cântă cine-va, pe la amurgul serii ședând înaintea casei sale. Thore se uita la deal, totul era în tăcere; se uita apoi spre casa lui Kund,

și sări în luntre și încoujură limba de pământ.

În sus pe deal Aslang ședea, după ce își gătise lucrul, înaintea colibe; cugeta, că Thore în séra acesta nu putea veni, și că pôte cu atât mai mulți vor veni în locul lui; deslăgă deci cănele și fără să ȃică vre o vorbă se duse mai departe. Se aședă apoi pe o pētră așa încât putea vedea întreaga vale, dér colo se ridica negură și nu putea vedea curat; apoi își alese alt loc și se aședă fără voe, așa că privea la o parte spre fjord; simțea atâtea pace în suflet, când vedea suprafața liniștită a apei.

Când ședea așa, de-odată îi veni pof-ta să cânte; își alese o cântare cu sunete lungi, și melodia ei frumoasă răsuna departe peste dealuri. Îi plăcea să se audă pe sine însă-și cântând, și începă din nou. Când isprăvi și a doua strofă, îi se pără că cine-va îi ar răspunde de jos. „Copilă, ce pôte să fiă acesta?“ cugeta Aslang, se apropia de-abia și agățându-se de un ar-

bore se plecă peste abis, și privi jos. Dér nu vedea nimica; fjordul ȃceea în tăcere, se odihnea, nici o pasere nu sbura de-asupra lui. Aslang se aședă érăși și începă să cante. Dér acuma audi același răspuns, dér mai de aproape. „Ôre-ce pôte să fiă, dór n'a fost răsunsetul?“ Aslang se ridică érăși și din nou se plecă peste abis. Și acum se apropia de pāretele de stâncă o luntre: părea atât de mică, ca o oȃje de nouă. Privi mai bine și vedă o căciulă și sub ea un bărbat care urca stâncă.

— „Cine pôte fi?“ întrebă Aslang și sări înapoi.

Nu cuteza să-și răspundă, căci șoia bine cine era.

Se aruncă pe pământ, se prinse cu mâinile de ierbă ca și când ea ar fi acela care urca stâncă. Dér ierba eșia cu rădăcina, ea striga și se prindea érăși și érăși de ierbă. Se ruga de atotputernicul să-i ajute, apoi îi veni în minte, că încercarea lui Thore ar fi o abuzare de bunătatea lui

Dumneșeu, din care cauză nici n'avea să se aștepte la ajutorul lui.

— „Numai de astă-dată!“ se ruga ea. „Numai de astă-dată ascultă-mă și ajută-ți!“

Și îmbrățișă cănele, ca și când ar fi Thore, pe care ar voi să-l spriginescă, se tăvălia cu el prin ierbă și îi se părea că timpul stă pe loc.

Atunci de-odată cănele începă să latre și să sară pe lângă Aslang și apoi érăși spre abis, și acuma se ivi o căciulă aspră, și Thore era în brațele ei. Rămăseră așa o minută întregă, fără ca unul din ei să fi fost în stare să ȃică vre-o vorbă; și apoi ceea-ce povestiau mai târșiu n'avea nici un înțeles.

Bătrânul Kund, când audi de acesta, ȃise o vorbă, nu fără spirit, și lovi cu pumuul în masă:

„Flăcăul e vrednic să o aibă, fata să rămână a lui!“

Bjônsterne Björnson.

Orșova, unde va fi întâmpinat de miniștrii comuni, austriaci și maghiari, deputațiunile parlamentelor austriac și maghiar, ambasadorii români și sârbesi, consuli din Turn-Severin și Galați, conulul turcesc din Orșova, episcopii catolici și sârbi din Timișoara, episcopul român din Caransebeș, locuitorul de episcop din Lugoj, deputațiunile armatei comune, a honveimei și a diferitelor comitate etc. După o scurtă rețineră monarhul va primi deputațiunile. La 27 Septembrie se va celebra o scurtă liturgie în biserica catolică din Orșova. La orele 8 și 20 va sosi regele Serbiei, în 15 minute mai târziu părăsind regala română, pe care Majestatea Sa îi va primi la gară. Oșpeții regali și suitele lor se vor urca apoi pe vaporul „Francisc Iosif I”, în cealaltă oșpeți pe alte vapori. Apoi se va începe percurgerea canalului între buștinul tunurilor. Canalul va fi sfințit de episcopul Dessewffy din Cenade, după ce monarhul va declara Porțile de fier ca deschise. La orele 3 d. a. oșpeții regali împreună cu suitele lor vor pleca la băile dela Mehadia, unde se va da un prânz de curte în sala de cură. La orele 9 seara Majestățile vor pleca cu trenuri separate.

—o—

Fiascul expoziției milenare. Compațiriții noștri maghiari de când s'a deschis expoziția milenară în continua făceau reclamă și bucină în lumea mare despre minunățiile expoziției milenare și despre sutele de mii de vizitatori, cari ar visita-o și de și. Etă acum adevărul, pe care ni-l descoperim în această cestiune „Budapester Tageblatt”, organul lui Apponyi, în numărul său de astăzi: „Decrescerea nimitore a numărului celor ce vizitează expoziția milenară, ce se poate constata de 14 zile încoace, n'a rămas neobservată din partea publicului. Nu numai se poate constata, că vizitatorii provăduți cu bilete de intrare au scăzut pe jumătate, dar, ori cine se poate convinge despre faptul acesta neplăcut. Dacă intră omul în raionul expoziției, din toate părțile îl primesc o goștate relativă. Pavilionele sunt părăsite, corsoul este slab cercetat, așa că omul abia poate înțelege, cum de se poate documenta atât de puțin interes față cu o scenă atât de admirabilă cu luminile ei lucitoare, cu stabilimentele ei minunate, musica drăgălașă și cu farmecul rapitor al fântănei electrice. Dintre localitățile de recreare sunt numai două bererii și o cafenea, în cari se mai pot vedea ore-oști-va oșpeți, așa încât producțiunile musicale din celelalte localități fac o adevărată impresiune melancolică. Cu un cuvânt vizitarea expoziției lasă încă mult de dorit.

—o—

La mișcarea Sârbilor. Din Neoplanta se depeșeză, că între conducătorii radicali și liberali ai Sârbilor din Ungaria decurg pertractări, ca la alegerile congresuale bisericesci și la alegerile dietale să procedă toți în mod solidar.

—o—

Invetători croați la mileniu. Ministrului oroat, Emeric Iosipovici, i-a succedat acum să tărăscă la mileniul din Budapesta pe mai mulți invetători croați. Primul grup, constător din 35 invetători oroați, a sosit deja ieri din Gospic în Budapesta.

—o—

Petrecere de veră. Clubul oroitilor, al lucrătorilor de fierărie și metal, al brutarilor și al dogarilor din loc vor arangia poimăne, Duminecă în 7 o. la 3 o. d. a. în grădina otelului „Central Nr. 14” o petrecere împreună cu concert și dans. Prețel intrării de persoană 20 cr., în seara la seșta de dans, 30 cr.

—o—

Cunună. D-l Procopiu Motentan, teolog abs. și d-șora Maria Moș anunță cununia lor, ce se va serba Duminecă în 9 August în biserica gr. cat. din Arpașteu.

—o—

Avis pentru bicicliști. Ni-se comunică următoarele: Bicicliștii din Brașov se fac atenți asupra dispozițiilor § 1 al statutului penal orășenesc, conform cărui biciclarea pe trotore, drumuri pedestre și promenăzi

este cu totul interzisă, — și mai departe asupra articolului I din 1890, după care biciclarea are loc numai pe partea stângă a șoselei. Nemanținerea acestor dispozițiuni se va pedepsi cu totă rigurositatea. De vreme ce în fine biciclarea a devenit aci un sport, s'a dispus din partea poliției un proiect de statut asupra regulării biciclării, care în curând se va ascerne competentului loc spre aprobare.

—o—

Concertul din Rîșnov, împreună cu dans, dat de mai mulți artiști din Bucureșci după cum ni-se comunică, promite a fi foarte interesant și bine cercetat. În Rîșnov petrec actualmente vre-o 20 de familii din România, în Zărnești și mai ales în Bran de-aseenea se află mulți oșpeți, cari se vor întruni la această petrecere. Credem că și din Brașov vor merge mulți. Programa corectată a acestui interesant concert este următoarea: 1) Plecarea Vânătorilor de Mendelssohn, cor bărbătesc. 2) Părăghiera de Stradella, cântată de I. Petrișor. 3) Ți amintesci, Duo de Ricci, cântat de d-nii Bărcănescu și Calotescu. 4) Te-am așteptat să vii, de Vassiliu, cântată de autor. 5) Floré, de Wachmann, cor bărbătesc. 6) Un glas de mângăere, de Carinpi, cântată de Calotescu. 7) O seară de amor, de Campana, cântat de d-nii Bărcănescu și Calotescu. 8) Pe lael lin, de Schumann, cor bărbătesc. 9) Romanț de Schubert, cântată de Bărcănescu. 10) Doina de Vassiliu, cântată de autor. 11) Floricică de Wachmann, cor bărbătesc. Corul va fi dirijat de d-l C. Cavretti. Acompaniamentul va fi ținut de D-șora * * D-șora Silvia Petrișor și D-l A. Bărcănescu.

—o—

Musica orășenescă va da mâne, Sâmbătă în 8 Aug., un concert în otelul „Central Nr. 14” cu următorul program: 1. Sluca — marș de Pehel; 2. „Pique-Dame”, uvertură de Suppe; 3. In Sturm und Drang, vals de Komzak; 4. Introducere și cor din Lohengrin de Wagner; 5. Lyra, fantasia română de Wiest; 6. Uvertură din Huniade de Erke; 7. Ști tu, melodia română de Ioanica Barbu; 8. Wiener Volksmusik, potpourri de Komzak; 9. Pflanz-Ritter, marș de I. F. Wagner. Inceputul la 8 ore seara. Intrarea de persoană 30 cr.

—o—

Oșpeții, cari vin la Brașov, pot afla cele mai bune, mai curate și mai igienice odăi la Villa Kertsch, aflătoare pe promenada cea mare a orașului, în nemijlocită apropiere de gara tramvaiului, așa că nici nu mai trebuie birje. Odăi multe și pe ales, clădite în stil modern și elegant mobilate, cu așternut nou, mobile nouă, serviciu prompt, în bacșisuri nu se dau. În grădina restaurant și musică mai în fiă-care și. Se pot închiria odăi și apartamente întregi cu luna, cu săptămâna și cu ziua, costând după plac dela 1 fl. până la 4 fl. la și.

—o—

6. Aplicarea multiplă. Nu există mijloc mai bun, care se poate aplica la diferite cazuri, ca Mollis Franzbrantwein care alină durerile, întărește nervii și mușchi întrebunțându-se ca adaos băi etc. O butelie 90 cr. se poate procura dilnic la prin poste dela farmacistul A. Moll liferantu, curței din Viena Tuchlauben 9. În depozitele din provincie se se ceră expresu preparatele lui Moll, provăduite cu marca de contravenție și subscriere.

Incunosciintare.

În zilele de 16 și 17 l. c. se vor ține în opidul nostru trei serbări de multă însemnătate pentru noi, și anume:

a) Adunarea generală a despărțământului XXI (Năsăud) al Asociațiunei transilvane.

b) Jubileul de 80 de ani al distinsului botanic și membru al Academiei române Florian Porcius, vice-căpitan districtual emerit.

c) Conferența anuală a preoțimeii grece. din vicariatul Rodnei.

Tote acestea serbări se vor ține combinate după următorul:

Program general:

1. În 16 c. la 8 ore a. m. serviciu divin.
2. În 16 c. la 10 ore a. m. ședin-

țele despărțământului după programul special.

3. În 16 c. la 12 ore din și felicitarea iubilarului și predarea unei adrese.

4. În 16 c. la 2 ore p. m. banchet festiv în onorea iubilarului.

5. În 16 c. la 8 ore seara bal.

6. În 17 dimineța: Conferența preoțescă conform programului special.

7. În 17 Escursiune la băile seu în munții din împrejurime.

Pentru primirea oșpeților și pentru esecutarea altor puncte cuprinse în acest program s'a constituit în opidul nostru un comitat de arangiere sub presidial subscriului.

În numele acestui comitet imi iau voie a ruga pe stimatul public român doritor de a lua parte la aceste festivități, ca pentru orientarea noastră în privința încuarterării și arangierii banchetului festiv, să binevoiescă a se anunța de cu bună vreme la adresa subscriului și încă cel mult până Joi în 13 l. c. arătând precis: timpul sosirei și numărul persónelor, ce reflectează la încuarterare și participare la banchet.

Pentru cei ce nu se vor anunța până la acel termin, comitetul nu poate lua angajament nici pentru încuarterare, nici pentru loc la banchet.

Tot-odată imi iau voie a ruga pe toți frații Români din apropiere și depărtare, cari ar dori să participe la acestea serbări și ar fi putut să reflecteze la invitatore speciale, der din o întâmplare ore-care nu le-au primit, să binevoiescă a se considera prin acesta de invitați și să ne onoreze cu prezența d-lor, asigurându-i dinainte, că vor fi binevețuți și primiți cu totă dragostea românescă.

În fine apelez cu totă căldura la stimatul public român, ca să binevoiescă a ne onora la aceste mari festivități în număr cât se poate mai mare.

Rodna-vechiă, la 4 August 1896.

Gerasim Domide,
preot. g. c.

Poporațiunea Dobrogei.

„L'Independance Roumaine” de Marți publică cifrele totale ale numărului poporațiunei Dobrogei după naționalități. Etă-le:

Districtul Constanța.

Români	56,262
Turci	6,965
Tătari	27,351
Greci	4,142
Bulgari) Slavi (	10,876
Ruși)	12,752 (1,876
Germani	3,742
Italiani	120
Armeni	554
Israeliți	1,080
Naționalități diverse	420
Total: 113,388	

Districtul Tulcea.

Români	38,519
Turci	5,549
Tătari	3,175
Greci	6,548
Bulgari) Slavi (	32,492
Ruși)	53,182 (20,670
Germani	3,557
Italiani	481
Armeni	1,332
Israeliți	1,939
Naționalități diverse	460
Total: 114,722	

Populațiunea totală a Dobrogei.

Români	94,781
Turci) Musulmani (	12,514
Tătari)	43,040 (30,526
Greci	10,690
Bulgari) Slavi (	43,368
Ruși)	65,914 (22,546
Germani	7,299
Italiani	601
Armeni	1,866
Israeliți	3,019
Naționalități diverse	880
Total general: 228,110	

Precum se vede din aceste cifre, elementul român constituie actualmente majoritatea relativă a Dobrogei. Și precum este lucru firesc, — dice numita fătă, — că elementul turcesc va fi înlocuit de Români în măsura, în care va dispăre; tot așa este de prevăduț, că poporațiunea română va forma cu timpul majoritatea absolută a provinciei române transdunărene.

„Ind. Rom.” mai promite, că va publica charta etnografică a Dobrogei precum și statistica după comune, indicând proporțiile, în cari sunt reprezentate diversele naționalități, ce ocupă acest teritor.

Mulțămită publică.

Comitetul parochial din Satulung SS. Arch. aduce prin acesta cele mai căldnrose mulțămite nobilului parochian Neculai Țuțuianu, care din propriul său indemn a dăruit Bisericii noastre un prea frumos policantru de metal în valoare de 100 fl.

E de notat ca susnumitul donator, desi tiner de zile, numără multe fapte frumoșe de acest soi.

Satulung, în 22 Iulie 1896.

Pentru Comit. par.

R. Verzea
președinte.

SCRII ULTIME.

Budapesta, 6 August. În cercurile partidei naționale se susține, că ministrul-președinte Banffy se va reintorcer la 14 c. la Budapesta și va pertracta din nou cu membri mai însemnați ai partidei guvernamentale cestiunile privitoare la pact. Între cercurile conducătoare ale partidului liberal și între Banffy există însă o diferență însemnată cu privire la votarea cvotei de 35%, deore-ce Banffy se dice, că ar fi făcut în privința acesta deja promisiuni sigure miniștrilor austriaci, până când aderenții săi nu pot fi căștigați pentru această idee „Budapester Tageblatt” afirmă, că dacă lui Banffy nu-i va succeda a căștiga cel puțin o parte din membri deputațiunei cvotei pentru sine, atunci probabil încă în luna curentă se va întâmpla o crisă ministerială, și Banffy va fi silit să predea monarhului dimisiunea întregului cabinet. Ca următor al baronului Banffy se amintesc contele Albin Csaky.

DIVERSE.

Secretele Mării Dăruț „Veritas” din Triest comunică câte-va date oficioșe despre numărul naufragiilor din luna lui Aprilie: Corăbii cu ventrele s'au perdat în undele Mării: din Anglia 13, din Norvegia 7, din America 5, din Șvedia 4, Franca 3, Germania 2, Dania 1, Italia 1. Total 36. Corăbii cu vapor s'au scufundat: din Anglia 4, Norvegia 2, Franca 2. Total 8. Că unde vor fi aceste corăbii și ce se va fi ales de ele numai Marea imensă ar putea să spună.

Nouă epocă în Persia. În Persia, cu pășirea pe tron a noului Șah s'a început o nouă epocă. Noul șah voesce să împământenescă nouă reforme, după metoda celor din Europa cultă. Reformele mai însemnate sunt următoarele. Șahul voesce să sisteze osândirea la mörte și să sisteze obiceitul tradițional: de ași pute căștiga pe bani ranguri și diregătorii. Planul Șahului e, ca să introducă nouă ordinațiuni în administrația țerei. La tot casul nool Șah și-a pus o grea problemă, deore-ce abia este țără, unde în timpurile de față se se pōtă crea reforme radicale așa de greu ca în Persia. Poporul pers cu suspitiune primesce tote reformele a noilor domnitori și acesta suspitiune este justificată prin istoria Persiei, deore-ce poporul până acum de comun s'a înșelat în speranțele sale, cari și le-au pus în noii stăpănitori. De alt-cum Șahul Mazaffer-Eddin procede în mod prudent, și circumspect cu introducerea noșelor reforme, și deja decând domnesce el a și introdus în Teheran unele reforme. După cum se acrie Șahul va visita cele mai mari capitale din Europa, ca să studieze institutiunile din Europa în folosul imperiului său.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

edactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Table with exchange rates for various commodities like gold, silver, and currencies from Vienna, dated August 6, 1896.

Rente de corone austr. 4% . . . 101.20
Note italiene. 44.25

Anunciuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemēt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Cursul pietei Brașov.

Table with market prices for various goods like flour, oil, and sugar in Brașov, dated August 7, 1896.

Table with market prices for various goods like flour, oil, and sugar in other locations, dated August 7, 1896.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apĕrare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicele la stĕmach și pântece, în contra cărcelilor și arelei la stĕmach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bĕle femeeci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încĕce.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătĕrescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilŭ numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este fĕrte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de gĕldină și reumatism și a altor urmări de răcĕla. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylicŭ)

La întrebuițarea gĕlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigurăză această apă de gură conservarea sănătĕsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apĕrare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gĕlnic prin rambursă postală.

La depozite se se cĕrdă anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apĕrare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepeșli, J. L. & A. Hossheimer, Teutsch & Tartier, Fritz Geisberger.

0-52.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Large table containing train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Ghiriș-Turda, Copșa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, Simeria(Huș)-Hunedora, Brasov-Zernezti, Mures-Ludoș-Bistrița, Arad-Timișora, Sibiu-Cisnădie, and Sighișora-Odorheiu-săcuesc. Includes train numbers, departure times, and station names.

Nota: Őrele însemnate în stănga stațiunilor sunt a se cĕti de sus în jos, cele însemnate în drĕpta de jos în sus. - Numerii încuadrați cu linii mai negre însemnăză Őrele de nopĕte.